

nu staa, altsaa til at vedtage Reformen som færdig fra Rigsdagens Bord.

Naar jeg sagde, at det var med Glæde, at jeg tog Ordet ved denne sidste Behandling af Skattelovforslagene, beror min Glæde dog ikke alene paa dette, at vi ere komne til Ende med Forhandlingen, men den bunder i dette, at jeg tror, at det Resultat, vi have naaet, virkelig er af stor Værdi for Befolkningen. Jeg anser nemlig Skattereformen for en i god Forstand meget radikal Reform. Den er radikal ikke alene paa Grund af sit Omfang, men ogsaa paa Grund af sit Indhold. Det er jo et meget stort Omraade, som denne Reform kommer til at berøre. Den har Ærinde til ikke alene Amsraad og Sogneraad, men til store Masser af de enkelte Samfundsborgere og til alle de Institutioner, som have med Skattevæsenet at gøre, saa alene i sit Omfang er Reformen af meget radikal Natur. Men den er det i Virkeligheden ogsaa paa Grund af sit Indhold. Det, som sker ved denne Reform, er jo dette, at vi gennem den raser alle de gamle Grundbyrder til Staten. Vi afskaffe de gamle Hartkornsbyrder, hvis Ulighed der har været klaget over i mange Aar, og som navnlig som Grundlag for den kommunale Paaligning have været meget uheldige. Vi afløse ogsaa Bygningsafgiften, der ligeledes er en Lov, som der har været stærkt og med Grund anket over, og som efterhaanden er bleven af en saadan Beskaffenhed, at man vel neppe kunde tænke sig, at nogen Minister vilde paatage sig at fremlægge denne Skattelov til Revision, saaledes at dens Bestemmelser bleve klare og forstaaelige for det ganske Folk. Der er jo nemlig med Hensyn til Bygningsafgiften en Masse forskellige Love, Resolutioner, Tilkendegivelser og Bestemmelser, som det næsten er umuligt at hitte Rede i, og jeg kan ikke vel tænke mig, at nogen Minister kunde have nogen større Appetit paa at stikke sin Haand i denne Hvepserede og fremkalde en Revision, der gjorde Loven klar og forstaaelig for Befolkningen. Denne Lov afskaffe vi med det samme og indføre i Stedet for disse Skatter, som ere ansete for gamle og forældede, en Værdibeskatning, som kommer til at falde aldeles lige saavel paa Land som paa By. Der er hermed skabt et Grundlag navnlig for den kommunale Beskatning, som er af overordentlig stor Værdi for Samfundet og har overordentlig stor Betydning for Kommunerne, og de gamle Klager over Statshart-

kornsskatternes ulige Fordeling maa jo selvfølgelig vige i Henhold til det samme Princip.

Vi indføre en Skat paa Indkomst og Formue, en Skat, der har været krævet i en Masse Aar, og et Skatteprincip, som Aar for Aar har vokset sig stærkt i Befolkningen, og vi gennemføre det med en stigende Skala, som fra alle Sider nu erkendes for absolut at maatte høre til, naar man gennemfører en Indkomst- og Formueskat. Jeg noterer som en glædelig Kendsgerning, at det i denne Rigsdags-samling har vist sig, at alle politiske Partier have stillet Forslag om en stigende Skala med Hensyn til Indkomst- og Formueskatten. Vi indføre gennem Kommunalloven bestemte Regler for Paaligningen af Formue- og Lejlighedsskatten i Kommunerne, og vi gennemføre en Bestemmelse om, at Staten skal give et aarligt Tilskud til at lette Kommunernes Byrder. Jeg tillader mig at paastaa, at alt beset er denne Skattereform, som vi nu ere ved at gennemføre, i Virkeligheden en i sit inderste Væsen radikal Reform, ikke alene under Hensyn til sit Omfang, men ogsaa under Hensyn til sit Indhold.

Det er blevet paastaaet mange Gange, at Skattelovene have indeholdt et stærkt politisk Moment. Jeg har ikke tidligere i min Omtale af Skattelovene berørt denne Side af Sagen, men jeg skal dog nu med nogle faa Ord komme ind paa dette her ved 3die Behandling. Jeg erkender, at naar det har været hævdet, at Skattelovene have indeholdt et politisk Moment, saa er det berettiget, det kan ikke nægtes, at Skattelovene ere blevne brugte som Vaaben af saa godt som alle politiske Partier. Men naar man ud fra det vil argumentere, at Skattelovens saglige Indhold har taget Skade igennem dette, at de ere blevne benyttede som politisk Vaaben, tror jeg, at man tager fejl. Det er ganske sikkert, at den Gang Højres Regering første Gang fremsatte Skattelovene, var det vel nærmest at betragte som et politisk Træk, en politisk Manøvre, og da det andet Højreministerium fremsatte en ny Skattetanke, nemlig Forslaget om Ejendomsskyld, var det vel ogsaa nærmest at opfatte som en politisk Manøvre. Det var et Vaaben, som disse forskellige Regeringer, der vare udsprungne af det gamle System, benyttede mod Oppositionen. Imidlertid tror jeg, at det bør siges, at netop den reelle Behandling af Skattelovene blev den mægtigste Løftestang for Systemskiftet. Det kom af, at Venstres saglige Krav paa Skattelovene